

HENRIK ENEMARK

SIDAN 1

Minifakta om noshörningar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

I boken kan man läsa om noshörningen som är ett stort och tungt djur. Tyvärr är den utrotningshotad och det inte finns så många kvar. I Asien vill många såga av hornen på noshörningar eftersom det sägs att hornen gör sjuka människor friska igen. Noshörningen föder en kalv åt gången och i två år dricker kalven mjölk från mamman.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV 1–3)
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. (SV 1–3)
- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet. (SV 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter. (SV 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och enkla texter. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV 1–3)
- Informationssökning i källor för barn. (SV 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

SKICKA TALLRIKEN

Välj viktiga begrepp från boken och skriv begreppen på papptallrikar. Det ska vara lika många papptallrikar som elever, vissa begrepp kommer användas ett par gånger.

Exempel:

horn, kalv, gräs, löv, nos, syn, hörsel, lukt, såga, bedöva, sjuka, hud, mjölk, Asien, solbränd

Samla eleverna i en ring. Dela ut en papptallrik med ett begrepp till varje elev.

1. Alla elever ska en i taget läsa högt vad det står på deras papptallrik. Låt dem berätta vad de kan om begreppet.
2. Säg hur eleverna ska skicka papptallrikarna:
  - *Skicka tallriken ett steg till höger.*
  - *Skicka tallriken ett steg åt vänster.*
  - *Skicka tallriken två steg åt vänster.*
  - *Skicka tallriken tre steg åt höger.*
3. Välj några elever som läser vad det står på deras "nya" tallrik. Låt dem berätta vad de kan om begreppet.

PAPPERSKORGEN

Detta är en läsförståelseövning där du ställer frågor om texten och eleverna samlar poäng genom att träffa papperskorgen med sitt svar på en notislapp.

Ni behöver en bunt med notislappar och en papperskorg. Förbered genom att skriva ner frågor om innehållet i boken, till exempel:

- Hur tjock är noshörningens hud?
- Vilket sinne är inte bra hos noshörningen?
- Hur länge har det funnits noshörningar på jorden?
- Varför är noshörningen utrotningshotad?

- Hur många sorters noshörningar finns det?
- Vad äter den vita noshörningen?
- Varför har den svarta noshörningen spetsig nos och långa läppar?
- Hur gammal är kalven när hornen växer ut?
  1. Dela in eleverna i par. Dela ut några notislappar till varje par.
  2. Ställ en fråga till eleverna.
  3. Eleverna diskuterar svaret i par och skriver ner sitt svar på en notislapp.
  4. Gå gemensamt igenom vad varje par har skrivit. De par som har skrivit rätt får skicka fram en fråga från paret med sin svarsapp och ställa sig på ett led vid utpekad plats, ca 3 meter från papperskorgen.
  5. Alla i ledet skrynklar ihop sin svarsapp. Därefter ska en i taget försöka träffa papperskorgen. De som lyckas få i sin ihopskrynklade lapp får ett poäng.
  6. När alla i ledet har kastat lappen skriver ni upp poängen på tavlan eller så har varje par koll på sin egen poäng.
  7. Därefter ställer ni nästa fråga och eleverna skriver ner sitt svar och så vidare.

BILDPROMENAD

Låt eleverna sammanfatta boken utifrån bilder.

1. Sätt upp fyra bilder som är kopplade till boken i olika hörn av klassrummet. Det kan till exempel vara en bild på en svart noshörning, vit noshörning, gräs och växter, en noshörningskalv, Afrika eller horn.
2. Dela in klassen i fyra grupper och låt varje grupp ställa sig vid en bild.
3. Sätt en timer på 5 min.
4. Låt eleverna inom gruppen prata utifrån bilden. Uppmuntra aktivt lyssnande för att lära av varandra.
5. Efter 5 minuter byter grupperna hörn. Låt grupperna cirkulera tills de varit vid alla fyra bilder.
6. Sammanfatta gemensamt vad ni har pratat om vid varje bild.

PÅ LINJEN

Rita upp en linje i klassrummet eller utomhus. I ena änden lägger du en lapp där det står "Håller inte alls med" och i andra änden lägger du en lapp där det står "Håller helt med".

Eleverna ska sedan ta ställning till olika påståenden, gradera sina svar på linjen och lägga lappar med sina namn där deras svar passar. När alla har lagt sina namn får eleverna vara beredda på att motivera sina val.

Håller inte alls med _____ Håller helt med

Förslag på påståenden:

- Jag skulle vilja träffa en noshörning.
- Jag tycker det är synd att man dödar noshörningar för hornens skull.
- Det är bra att man bedövar djuren och sågar av deras horn.
- Jag förstår att man vill åt hornen eftersom det gör att sjuka människor blir friska.
- Vi behöver alla jobba för att inga djur ska vara utrotningshotade.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Hur tjock hud har noshörningarna?
De har flera centimeter tjock hud.
2. Vilket sinne är dåligt hos noshörningarna?
De har dålig syn.
3. Vilket sinne är bra hos noshörningarna?
De hör bra och har jättebra luktsinne.
4. Hur länge har det funnits noshörningar på jorden?
I flera miljoner år.
5. Varför är noshörningen utrotningshotad?
För det finns inte så många kvar.
6. Ungefär hur många sorters noshörningar finns det kvar?
Fem.
7. Vad heter de vanligaste sorterna som lever i Afrika?
De heter vit noshörning och svart noshörning.

8. Vad äter den vita noshörningen?
Gräs och små växter.
9. Hur långt kan den vita noshörningens horn vara?
Över en meter långt.
10. Hur mycket kan den vita noshörningen väga?
Upp till 2,5 ton.
11. Vad äter den svarta noshörningen?
Frukt, blad och kvistar.
12. Varför har den svarta noshörningen spetsig nos och långa läppar?
För att den ska kunna plocka löv och frukt från träd och buskar.
13. Hur mycket kan en svart noshörning väga?
Upp till 1,3 ton.
14. Hur många kalvar föder noshörningen?
Den föder en kalv åt gången.
15. När växer kalvens horn ut?
När den är ett år.
16. Under hur lång tid dricker kalven mjölk från sin mamma?
Under två års tid.
17. Hur mycket mat äter en vuxen noshörning om dagen?
Omkring 20 kilo.
18. Varför skjuter man noshörningar och sågar av hornen på dem i Asien?
Många tror att hornen kan göra sjuka människor friska igen.
19. Varför bedövar man noshörningar och sågar av hornen?
För att ingen ska vilja döda noshörningarna för att ta hornen.
20. Hur lämnar noshörningar "meddelanden" till varandra?
Genom sitt bajs.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten.)

Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

21. Hur mycket mat äter en vuxen noshörning varje år?
Omkring 7 300 kilo.
22. Hur mycket väger den tyngsta vita och svarta noshörningen tillsammans?
3,8 ton.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

23. Varför tror du att de heter vit och svart noshörning när de egentligen är grå?
Eget svar.
24. Varför tror du att den vita noshörningen har längre horn än den svarta?
Eget svar.
25. Varför tror du att människor dödar noshörningen och sågar av hornen trots att det är förbjudet?
Eget svar.

FYLL I ORD SOM SAKNAS

Välj ord från rutan.

horn	växter	stora	kalv	frukt
miljoner	Afrika	gräs	mjölk	blad

Noshörningar är **stora** djur.

Det har funnits noshörningar i flera **miljoner** år.

De två mest kända sorterna lever i **Afrika**.

Den vita noshörningen äter **gräs** och **växter**.

Den vita noshörningens främsta **horn** kan bli 1 meter långt.

Den svarta noshörningen äter **blad** och **frukt**.

Noshörningen föder en **kalv** åt gången.

De första 2 åren dricker kalven **mjölk** från sin mamma.

BILDA NYA ORD AV ORDET

Hur många nya ord kan du bilda utifrån ordet? Du får bara använda de bokstäver som finns i ursprungsordet.

Exempel:

FLODHÄSTAR

Flod	häst	tar	rast	ras
säd	stad	dos	sa	stor
säl	rad	ha	har	

Ditt ord:

NOSHÖRNINGAR

Nos	horn	har	garn	höra
son	ring	ni	hör	gas
örn	gran	rös	nös	rönn
sig	rang			